

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 54. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700593414752/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

Saadan gik Resten af Vinteren og hele Sommeren, af hvilken især Juni Maaned var haard; thi jeg tænkte paa, at Hun nu var i Haven bag Buxbomhækken og maaskee kiggede ind. Herimod hjalp ingen Phantasier. I August var jeg hos min Søster, og da jeg kom tilbage, vare mine Penge saa fuldstændig slupne op, at jeg ikke engang havde en Mark til at lade mit Haar klippe. Salling og hans Kone gjorde ingen Bemærkning om, at det var saa langt; de tænkte vel, at det skulde saa være.

En Eftermiddag i September mødte jeg Dr. Hilder inde i Byen. Han sagde til mig: »Nu er Dit Haar fagert, Herre min; kom nu lidt med mig – hør, skal vi ikke gaae i Theatret iaften og høre »Figaros Giftermaal«?« – Det Tractement kunde jeg ikke sige Nei til. – »Ja, men,« sagde Doctoren, »saa maa jeg først op hos en Friseur.« – Da vi kom derop, sagde han til mig: »Hør, Axel, gjør mig en Tjeneste. Jeg har saa hdt Haar at undvære, og Du har saa meget; lad Dig klippe istedenfor mig.«

Halv skamfuld, halv taknemlig lod jeg Operationen udføre, og saa gik vi i Theatret.

Hvilken Troldomsverden der dog kan være indesluttet i en saadan Bygning! Den blotte Overgang fra det synkende Dagslys til Lamperne, fra Larmen og den friske Luft til Stilheden og den halvvarme Atmosphære, hvor Lyden af en nedfaldende Klap kommer skarpt og dog ligesom undselig, de sæere Instrumenter, der række op som Dyr-Snabler og -Haler, deres disharmoniske Søgen efter Harmoni – Alt dette inciterer Nerverne især paa den, der kommer med Anelsens Angst. Men med Et lyde saa de tre Slag af en usynlig Haand, og det Mageløse kommer, en ganske anden Verden bølgte sagte ind med saa, eventyrlig klare og bløde Toner, der gennembæve det hele Rum, glider ind i Ens Hjerte, i hver Nerve, i hver Bløddraabe, fylder Tilværelsen med vidunderlige, fine, klagende, frydfulde Billeder, som ikke sees, som fare forbi Sjælen og ligesom i umiddelbar Berørelse med den kjærtagne den, vække en Smerte, der gjør godt. Et Hav af Lys og klangfuld Inderlighed sænkede sig over mig, og naar jeg i Øieblikke kom ud deraf og kunde tænke paa mig selv, var jeg forbauset over, at jeg, der var saa fattig, sad i denne mageløse Glands og Høitid, og dog følte jeg, at jeg hørte til der, medens Trolddom havde givet mig et andet Opholdssted. En anden Følelse, der næsten ligesaa stærkt betog mig, var Taknemlighed imod Dr. Hilder, fordi han brød

Trolldommen, om end kun for et Øjeblik, og førte mig ind i Feeriget, hvor han havde Bekjendte, hilste paa Folk. Hvor han pludselig syntes mig fornem og stor! Hvor jeg havde miskjendt ham! Naar han engang imellem saae paa mig med sit underlige, forskende, lunefulde Smil, var det da, fordi han morede sig over, at jeg endelig saae, hvem han var? Men saa strømmede Havet igjen ind og førte mig bort. Der var en Scene, som ganske sært betog mig; det var den, hvor Figaro marcherer baglængs foran Cherubin og synger for ham om Krig:

.... »Ærens Laurbær i Kamp skal Du plukke
Og erlurve Dig hædrende Ar.

.....
Ei Fandango mer Du dandser,
Men en Marche, som aldrig standser,
Fører over Bjerger, Dale,
Og for Helten at husvale
Trommers, Paukers Velklang toner
Mellem Lyden af Kanoner,
For hvis Skud de troe Legioner
Synke hen i Dødens Favn!
Cherubin, i Vaabendandsen,
Gaa, indlæg Dig Heltenavn,
Og ombyt saa Scirskrandsen
Med et Kys i Elskovs Favn!«

Det syntes mig, at det med nogen Forandring var Ritmesteren og mig eller min Barndom bragt frem for mig med dens Lyksalighed og Haab, og da jeg endnu var under Indtrykket deraf i Mellemacten, havde min Skjæbne, der har givet mig saa meget Skjønt at see, forbeholdt mig en Virkelighed, der endnu overgik Scenens Poesi – i første Etage sad *Astrid* med sin Moder, og hun gjenkjendte mig og hilsende igjen, med Glæde, syntes mig.

»Se nu,« sagde Dr. Hilder, da vi gik, »derinde var det Publicum, som Du hører til. Hvorledes smager Dig det nu at gaae tilbage til Hestehandlerens? Hvad troer Du, der vilde blive af den Skjelm Cherubin, hvis han istedenfor at leve hos Grevinde Almaviva skulde boe hos Sallings? Det er ikke, fordi jeg mener, at Du ligner den Pokkers Page, eller fordi jeg har en Grevinde Almaviva at sætte Dig i Kost hos; men